

**ФІЛФАК КЛАСИЧНИЙ І МОДЕРНИЙ
DOCENDO DISCIMUS**

Філологічний факультет, що є ровесником Ужгородського університету, об'єднує представників різних поколінь, пишачись їхніми здобутками, цінуючи кожен порух душі кожного. А там може бути і радість, й невимовна туга, високий злет, і пекучий біль чи й відчай, тверда віра в успіх розпочатого, зробленого, досягнутого вкупі зі щирим сумнівом щодо будь-чого.

Тільки мала частина їх, наших філфаківців, ділиться в цьому числі «Екзилі», який твориться руками, мізками та душою одного з них, – тим, що в них на часі.

І воно цінно. І вартє фіксації.

Багато що змінюється. Філфак теж.

Найважливіше залишається найголовнішим.

У ВИПУСКУ:

- 2 Галина ШУМИЦЬКА
ФІЛФАК КЛАСИЧНИЙ І МОДЕРНИЙ
DOCENDO DISCIMUS
- 7 Наталія ТОЛОЧКО
ПЕРШІ
- 8 Петро СКУНЦЬ
ГІМН УЖГОРОДСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ і т.д.
- 10 Людмила КУДРЯВСЬКА
"АЗБУКА ПРИРОДИ..."
- 11 Дмитро КРЕМІНЬ
ПОЛЮВАННЯ НА ЯНГОЛА
- 14 Василь ГУСТІ
РОНДЕЛІ
- 15 Андрій ДУРУНДА
"ПРОРОЧИЙ ЗАГОЛОВОК..."
- 17 Петро МІДЯНКА
ФІЛФАК У МОЄМУ ЖИТТІ
- 19 Світлана ПАХОМОВА
ЧИ ПРИТАМАННЕ
ІМ'Я ПО БАТЬКОВІ УКРАЇНЦЯМ?
- 22 Лідія ПОВХ (ХОДАНИЧ)
ЗУЗА
- 24 Віталія ПАПІШ
НОВІ ОБРІІ З ПСИХОЛІНГВІСТИКОЮ
- 26 Тетяна ЛІХТЕЙ
"УЖГОРОД..."
- 28 Оксана КУЗЬМА,
ЛЕСЯ УКРАЇНКА –
«ПОЧИТАЄМАЯ, АЛЕ НЕ ЧИТАЄМАЯ»:
ЯК РОЗУМІТИ ГЕНІВ?
- 30 Вікторія ЖУПАН
МАЛЮК І БАЙКЕР
- 31 Ірися ЛИКОВИЧ
МЕРТВИЙ ГОЛУБ
- 34 Вік КОВРЕЙ
"не зовсім про плішку..."
- 36 Наталія ЧОБАНЯ
МОЯ ОСТАННЯ СПОВІДЬ «ПОГЛЯДУ»
- 37 Катка МУЧИЧКА
"QUESTION..."
- 38 Іванка КОГУТИЧ
НЕ ПЛЯНЦЕВІ ЖІНКИ
- 40 Мирослава ГАРАЗДІЙ
ПОЛІТИЧНІ АКЦЕНТИ МІСЯЦЯ
- 41 Анна ФЕЛЬЦАН
ГОЛОСИ. ГОВОРИ
- 43 Корнелія ОСТАПІВ
ХАТІКО
- 44 Ярослава ШЕБЕШТЯН,
Галина ШАПОВАЛОВА
В УНІВЕРСИТЕТІ
НІХТО НІКОМУ НЕ СЛУЖИТЬ –
УСІ СЛУЖАТЬ НАУЦІ
- 46 БЛОГЕРСТВО, ВІЗУАЛІЗАЦІЯ,
СИМВОЛІКА, ВІДНОВНИЙ НАРАТИВ,
КРЕОЛІЗОВАНИЙ ТВІР...
- 49 З ЗАПАЛОМ ТВОРЧИМ – ДО ЛЮДЕЙ
- 52 Дециця видань «Гражди»
з теми філфаку УжНУ

Галина ШУМИЦЬКА,
декан філологічного факультету УжНУ

ФІЛФАК КЛАСИЧНИЙ І МОДЕРНИЙ DOCENDO DISCIMUS

Сучасний філфак дуже різний за віком, науковими інтересами, уподобаннями. Глибоко національний і полікультурний. Класичний і модерний. Вільнодумний. Ніби дівочий і все-таки чоловічий (збалансований). Тут шанують грандів. Сміливо експериментують. З вірою дивляться у майбутнє.

Нинішній філологічний – це три спеціальності, у межах яких запроваджено десять освітніх програм, численний студентсько-викладацький колектив, це сімдесятирічна історія становлення й розвитку мовознавчих, літературознавчих, журналістикознавчих шкіл, це тисячі випускників, які сформували інтелектуальну еліту країни.

На факультеті працюють 8 докторів наук, професорів і більш ніж півсотні кандидатів наук, доцентів, а також викладачів, які діляться знаннями й досвідом зі студентами під час аудиторних занять та в позааурочний час, на засіданнях студентських наукових гуртків. Діють Наукове товариство студентів і Рада молодих учених. Уже понад 60 років функціонує аспірантура.

УКРАЇНІСТИКА

Це дві кафедри – української мови та української літератури, – які працюють від самого початку функціонування факультету. Серед знаних в Україні та поза її межами мовознавців, що тут працювали, – Степан Бевзенко та Йосип Дзензелівський, які приїхали в Уж-

город після закінчення Одеського університету і фактично створили на Закарпатті діалектологічну школу, прищепивши любов до діалектології багатьом своїм вихованцям, якими нині пишається факультет, а це Кирило Галас, Петро Лизанець, Василь Лавер, Василь Німчук, Михайло Сюсько, Іван Сабадош, Валентина Статеева, Тамара Розумик, Любомир Белей та багато інших. Основним колом наукових інтересів для більшості членів кафедри української мови впродовж багатьох років стало дослідження українських карпатських говорів у їх зв'язках з іншими українськими діалектами та літературною мовою, із суміжними слов'янськими і неслов'янськими мовами, а також історія української мови, сучасна українська літературна мова, українська лексикографія, ономастика тощо. Нині у структурному підрозділі, очолюваному професором Іваном Сабадошем, цікавляться і новітніми мовознавчими напрямками, зокрема психолінгвістикою, соціолінгвістикою, етнолінгвістикою, когнітивною лінгвістикою, лінгвокультурологією тощо.

На кафедрі української літератури, яку першим очолював перший декан філфаку полтавець Микола Ясько, працювали такі відомі літературознавці, як Марко Плісецький, Василь Микитась, Василь Поп, Василь Чумак, Лідія Голомб, Юрій Балага. Серед її випускників – відомий літературознавець слов'янського світу, член-кореспондент НАН України Олекса Мишанич, лауреати Національної премії ім. Т. Г. Шевченка Іван Чендей, Петро Скунець, Дмитро Кремень, Петро Мідянка та ін.

Нині у структурі кафедри, яка під керівництвом професора Валентини Барчан майже щороку влаштовує міжнародні наукові конференції, присвячені таким постатям, як Тарас Шевченко, Іван Чендей, Петро Скунець, Федір Потушняк, функціонує навчально-дослідницька лабораторія української літератури та фольклору Закарпаття (завідувач – доцент кафедри Оксана Тиховська).

При обох кафедрах працює аспірантура. Щороку виходить збірник наукових праць «Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства».

2018 року на відділенні україністики запроваджуються три нові освітні програми: «Українська мова і література в закладах загальної середньої освіти з мовами навчання національних меншин», «Українська мова і література. Англійська мова і література» в рамках спеціальності «Середня освіта» та «Українська мова і література. Літературна творчість. Документознавст-

Акад. Василь Німчук був великим приятелем філфаку

во та інформаційна діяльність» на спеціальності «Філологія». Відповідаючи на запити часу, маємо намір готувати фахівця нового зразка, зорієнтованого на роботу в мультилінгвальному середовищі, який, крім державної, добре володіє англійською як найпоширенішою мовою міжнародного спілкування та угорською чи румунською, що є рідними для найчисленніших на Закарпатті національних спільнот.

РУСИСТИКА

Перший випуск філологів-русистів відбувся ще 1951 року. І викладали їм науковці двох кафедр – російської мови та російської літератури. Тут працювали такі відомі мово- й літературознавці, як Микола Антошин, Микола Воскресенський, Василь Орос, Станіслав Шошура, Петро Лінтур, Михайло Симулик, Геннадій Пономарьов, Віктор Ариповський, Тетяна Чумак, Маргарита Мазурок, Тамара Юрчук, Валерій Волков, Іван Сенько. Нині це один структурний підрозділ факультету – кафедра слов'янської філології та світової літератури (завідувач – професор Наталія Бедзір, що є також відповідальним редактором «Наукового вісника Ужгородського університету. Серія: Філологія»), при якій функціонує й аспірантура. З 2016 року тут запроваджено освітню програму з вивчення польської мови, а в 2017 році польська мова увійшла до переліку спеціалізацій та кваліфікацій, які одержуватимуть випускники бакалаврату – таким чином, студенти опановують дві мови на рівні спеціалізації. Кафедра має також значний досвід у викладанні російської мови як іноземної для студентів та аспірантів УжНУ – громадян інших країн. Упродовж 18 років (з 1995 р.) на базі кафедри за дорученням Міністерства освіти і науки України успішно проводився II-й етап Всеукраїнської студентської олімпіади з російської мови та літератури.

Всеукраїнська олімпіада з російської мови та літератури

25 років разом з Вами

ЕКЗИЛЬ

Науково-мистецький часопис
2018. №6(26). Спецвипуск

Серія КВ №1073.

Зареєстровано Державним комітетом України у справах поліграфії та книгоросповсюдження 23 листопада 1994 року.

Редактор Андрій Ребрик

Підписано до друку 10.05.2018.

Формат 60X84/8. Обсяг 4 арк. Зам. № 17.

Засновник і видавець МПП «Гражда»

Свідоцтво про державну реєстрацію видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції. Серія Зт № 22

Науково-мистецький клуб ім. Василя Довговича

Голова Іван Ребрик

88000, м. Ужгород, вул. Орлина, 1; E-mail: i.m.rebryk@gmail.com

СЛОВАКІСТИКА

Кафедра словацької філології, єдина в Україні, яку очолював добре знаний у науковому світі професор Павло Чучка, а тепер його учениця – професор Світлана Пахомова, як окремий підрозділ функціонує на факультеті з 1996 року. Водночас підрозділ є Всеукраїнським науково-методичним центром словакістики в Україні. Усі ці роки при кафедрі працює лекторат словацької мови і культури. Упродовж навчання студенти-словакісти кількаразово бувають у Словацькій Республіці на практиці та семестровому включеному навчанні.

Професор Світлана Пахомова зі студентами-словакістами

Лектори зі Словаччини

Професор Світлана Пахомова у співавторстві з доцентом Ярославом Джоґаником видали перший в Україні підручник «Словацька мова» (2008) для студентів вищих навчальних закладів. Майже щороку колектив кафедри бере участь у реалізації міжнародних наукових проєктів, серед яких, до прикладу, «Лексикографічні параметри українсько-словацького словника юридичної термінології» (2005), «Віртуальний інститут словакістики» (2006), «Словацька мова – ключ від шенгенської брами» (2008), «Словаччина – Україна: елімінація мовних бар'єрів» (2010), «Ужгородська словакістика: шлях до національної ідентичності» (2012) тощо. При кафедрі працює аспірантура. З 2001 р. тут започатковано видання фахового наукового збірника *Studia Slovakistica*.

БОГЕМІСТИКА

Перших студентів-богемістів набрали 2013 року (з 2017–2018 н. р. тут функціонує вже й магістратура), а навчальний процес забезпечують наразі науково-педагогічні працівники кафедри словацької філології. Водночас з відкриттям магістратури вперше на факультеті запрацював і лекторат чеської мови і культури.

Варто зауважити, що Ужгородський національний університет уже шостий рік поспіль тісно співпрацює з Краєм Височина Чеської Республіки, і за цей час зреалізовано кілька двосторонніх проєктів, зокрема на філоло-

гічному факультеті. Так, завдяки налагодженій співпраці студенти чеського відділення мають змогу практикуватися у Літній школі журналістики імені Карла Гавлічка Боровського в Гавличковому Броді (Чеська Республіка), їздити туди на книжковий форум видавців, отримали необхідну для навчання наукову літературу, а цьогоріч – ще й дві реконструйовані аудиторії.

Богемісти в Гавличковому Броді

ЖУРНАЛІСТИКА

Відділення журналістики було відкрито в Ужгородському університеті 1997 року зусиллями тодішніх декана філфаку Валентини Барчан та начальника обласного управління освіти Василя Росула. Ще через два роки створили кафедру журналістики, яку відтоді незмінно очолює професор Юрій Бідзіля і котра за понад 20 років підготувала кількості кваліфікованих фахівців у галузі медіа. Про науково-педагогічний потенціал кафедри може свідчити і той факт, що за результатами пілотного дослідження якості журналістської освіти в Україні ГО «Детектор медіа», у рамках якого 2016 було оприлюднено рейтинг факультетів журналістики, бакалаврська програма підготовки журналістів в УжНУ посіла 8-е місце з-поміж 19 опитаних вишів (усього в Україні журналістів готують у 39 осередках), магістерська – 9-е.

Майже всі члени кафедри були залучені до укладання серйозної лексикографічної праці «Словник журналіста: терміни, мас-медіа, постаті» (виданий за кошти Посольства США в Україні 2007 року), а 2012 року завдяки фінансуванню шведського медіаінституту FOJO вийшла друком «Книга ідей для викладачів журналістики» – результат партнерства шведського й українських вишів, серед авторів якої теж викладачі журналістики УжНУ.

Кафедра стала також учасником Проєкту Європейського Союзу/TACIS BBC «Розвиток медіанавичок – Україна», у рамках якого більшість викладачів пройшла стажування у Тресті Всесвітньої служби Бі-Бі-Сі в Лондоні, а також почав працювати прес-клуб молодого журналіста «Медіаперспективи».

Засідання комісії з журналістської етики з Андрієм Куликовим

Наукове життя кафедри журналістики

Результати потужної багаторічної роботи кафедри мають добре практичне втілення. Так, із січня 1999 р. на базі відділення журналістики видається обласна студентська газета «Погляд» (головний редактор – доцент кафедри журналістики Володимир Тарасюк), при редакції якої діє навчально-творча лабораторія, де студенти на практиці використовують знання з різних дисциплін, удосконалюють медійні навички, здобувають досвід творчої та організаційної роботи – від збору матеріалу до верстки, друку й розповсюдження готового продукту.

При кафедрі функціонує також Телерадіоцентр УжНУ (нинішній завідувач – викладач кафедри журналістики Валерій Ковач, а започатковував й налагоджував тут роботу Іван Бабушак), забезпечуючи якісну фахову освіту студентів у галузі електронних ЗМІ – телебачення та радіо. На його базі студенти в межах навчального процесу та виробничої практики мають змогу виготовляти радіо- та телепередачі, пробуючи себе як редакторів, режисерів, дикторів, операторів, режисерів монтажу тощо.

Студенти-медійники можуть оприлюднювати свої матеріали й на сайті відділення журналістики (адміністратор – старший викладач кафедри журналістики Василь Путрашик).

РЕКЛАМА І ЗВ'ЯЗКИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

(Гарант освітньої програми на бакалавраті – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри журналістики Леся Поліха). З 2015 року на відділенні журналістики розпочали набір на спеціальність «Реклама і зв'язки з громадськістю». Основні акценти в підготовці майбутніх фахівців із соціальних комунікацій орієнтували на розвиток креативного економічного мислення. Першими підтвердженнями реалізації спрямованих зусиль стали абсолютні перемоги два роки поспіль на Всеукраїнській олімпіаді у Дніпровському національному університеті ім. О. Гончара студенток **Анастасії Нечипорук** (2017 р.) та **Аліни Кирилової** (2018 р.), а в номінації «Системність ПР-мислення» – **Катерини Кузьміної** (2017 р.).

Майбутні фахівці зі спеціальності «Реклама і зв'язки з громадськістю»

У навчальних дисциплінах є ґрунтовна практична складова, яка підтверджена участю студентів у флеш-мобах, PR-акціях, комунікаційних експериментах, батлах, виготовленні реклами, апробуванні відеороликів, відеопрезентацій тощо. Для кращого формування професійних умінь студентів уклали договори з різноманітними базами практик, зокрема студенти мають змогу відшліфувати навички в рекламних агенціях, прес-службах, теле- та радіокомпаніях, редакціях друкованих та електронних медіа.

Оскільки нові часи вимагають нових форматів роботи, нових підходів, нового типу мислення, то на факультеті постійно працюють над розробкою і втіленням різних проектів. Виокремлюємо наймасштабніші.

Навчально-дослідницька лабораторія української літератури та фольклору Закарпаття

Робота лабораторії спрямована на реконструкцію фольклорно-етнографічної спадщини нашого краю та дослідження специфіки усної народної творчості регіону. На основі записів українських фольклористів першої половини ХХ століття та студентських фольклорних записів сучасні студенти відтворюють народні календарно-обрядові дійства – святкування Різдва, Андріївських вечорниць, Колодія, Маланки, Русалій, Покрови тощо, провадять аудіозапис маловідомих автентичних українських пісень Карпатського регіону в сучасній обробці тощо. За сприяння лабораторії в Ужгороді відбулося мистецьке дійство техно-театру перформативної соціодрами «Клепач», з її ініціативи – фольк-шоу «Віднова» (народні пісні, веснянки та гаїв-

ки у супроводі календарно-обрядових танців у сучасній інтерпретації), інші цікаві перформенси.

Фрагмент календарно-обрядового дійства

Кімната-музей Олени Рудловчак

Наступного року відзначаємо 100-ліття з дня народження Олени Михайлівни Рудловчак – найвизначнішого карпатознавця Словаччини, літературознавця, журналістикознавця, патріотки Закарпаття, яку сприймали як емігрантку у Словаччині і вважали зрадницею батьківщини на радянських теренах. Пишаємося тим, що у вересні 2015 року зусиллями багатьох ентузіастів вдалося відкрити Кімнату-музей Олени Рудловчак. Донька вченої Марія Дуфек-Рудловчак подарувала бібліотеку, архів, особисті речі та меблі робочого кабінету своєї мами Ужгородському національному університету за умови, що це буде зберігатися як одне ціле, УжНУ виготовить електронний каталог одержаних матеріалів тощо. Підпис на «Дарчому листі» затвердила Асоціація українців Словаччини. 30 вересня 2015 року Кімнату-музей було відкрито – нині можемо казати, що спадщина Олени Рудловчак є не лише музейним раритетом, а й джерелом для наукових праць співробітників і студентів університету. Свого часу чекають архівні матеріали, які потребують скрупульозного опрацювання досвідчених архіваріусів.

Відкриття кімнати-музею Олени Рудловчак

До сторічного ювілею пані Олени в УжНУ вирішили провести міжнародну наукову конференцію, співorganizаторами якої будуть філологічний факультет УжНУ та Закарпатська академія мистецтв. Звертатимуться з пропозицією співпраці до Університету ім. П. Й. Шафарика (м. Пряшів), де на кафедрі української мови та літератури філософського факультету 26 років пропрацювала Олена Михайлівна.

Літературний клуб «Читаємо разом»

Цей унікальний читацький осередок, який уже чотири роки діє в Ужгороді, можна сміливо називати культурним явищем не тільки обласного центру, а й усього краю, адже серед його гостей – відомі всієї України літератори. А заснували цю неформальну молодіжну тусівку книгоманів у вересні 2014 року студенти філфаку з власної ініціативи. З 2016 року це вже читацький клуб провідного культурного центру краю – Закарпатської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Ф. Потоушняка. Організовує його роботу й надалі випускниця факультету – нині провідний бібліотекар з обов'язками редактора Закарпатської ОУНБ Іванка Когутич. Зібрання літклубу «Читаємо разом», який активно співпрацює із літературною мережею від «MeridianCzernowitz», видавництвами «Комора», «ВСЛ», «XXI», стали загальною справою й улюбленими для шанувальників художнього слова.

Зустріч з письменником Мирославом Дочинцем

Зустріч з письменником Андрієм Любкою

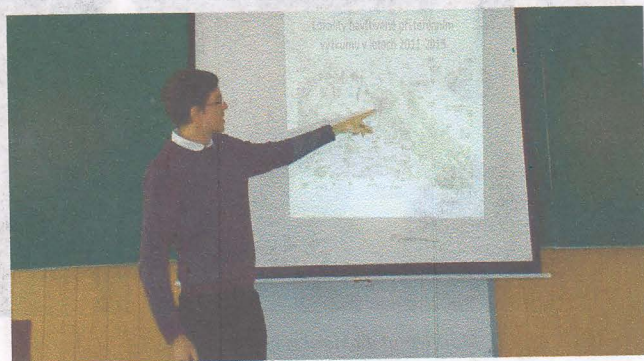
Інтерактивна мапа говорів української мови

З ініціативи члена-кореспондента НАНУ Василя Німчука, випускника факультету, в УжНУ 2017 року створено Закарпатський осередок Всеукраїнської громадської організації «Товариство шанувальників і захисників говорів української мови», у рамках роботи якого з ініціативи Василя Шарканя, заступника декана філфаку з навчальної роботи, у співпраці з науковцями факультету інформаційних технологій УжНУ та Слов'янського інституту Чеської академії наук розпочали розробку інтерактивної мапи діалектів Карпатського регіону.

Ця нова форма представлення результатів мовознавчих досліджень має не тільки полегшити лінгвістам опрацювання матеріалів (програмне забезпечення буде адаптоване під конкретні потреби науковців), а й дозволить їм уводити необмежену кількість мовних фактів, представляти результати не лише у звич-

ному друкованому вигляді, а й розміщувати аудіо- та відеозаписи (що для діалектологів дуже важливо, адже жодна транскрипція не може передати всіх особливостей вимови). Крім того, на відміну від традиційних діалектологічних атласів, тут має з'явитися можливість представлення даних у нових площинах, оскільки йдеться не лише про статичні карти, а про вибір користувачами необхідних опцій для відображення матеріалу (сучасне вживання мовних одиниць на певній території поряд із історичним відображенням мовних явищ і т. д.).

Проект може сприяти не тільки фіксації мови тієї чи іншої території, а й збереженню нашої культурної спадщини в умовах глобалізації. Мовна інтерференція – явище неминуче, однак накопичення лінгвальних фактів в одній базі разом із популяризацією діалектного мовлення може допомогти, як мінімум, відтермінувати ці процеси.

Міхал Вашічек з Чехії доповідає про результати дослідження закарпатських говорів

Реалізація проекту з мовнополітичних питань

Відповідно до Програми Європейського Союзу «Підтримка громадянського суспільства в Україні» за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» науково-педагогічні працівники факультету розпочинають роботу над проектом «Через діалог із нацменшинами – до врегулювання мовної ситуації в Закарпатті», спрямованого на вирішення актуальних питань сьогодення: вироблення шляхів імплементації статті 7-ї Закону України «Про освіту» з урахуванням інтересів держави і потреб представників національних меншин; зниження рівня політичного протистояння на мовному ґрунті в Закарпатській області в районах компактного проживання національних меншин; вироблення рекомендацій щодо реалізації мовних прав громадян України на здобуття освіти, отримання інформації, розширення можливостей інтелектуально-правового розвитку в районах компактного проживання національних меншин у Закарпатській області; визначення оптимальних шляхів реалізації реформи освіти в районах компактного проживання національних меншин тощо.

Медіацентр УжНУ

2013 року силами викладачів та студентів відділення журналістики за підтримки керівництва університету створено Медіацентр УжНУ (головний редактор – старший викладач кафедри журналістики Василь Путрашик) – спеціалізований підрозділ, покликаний презентувати широкій громадськості здобутки навчально-виховного процесу, наукової, методичної та дослідно-експери-

ментальної діяльності науково-педагогічного колективу, спортивних досягнень, організації дозвілля студентів тощо такого потужного науково-навчального осередку краю, як Ужгородський університет.

Упродовж майже п'ятирічної діяльності Медіацентр утвердився як потужний онлайн-інформаційний ресурс найбільшого й найстаршого закарпатського вишу. Завдяки старанням передусім цього підрозділу в Ужгородському університеті вдалося сформувати повноцінне інформаційно-комунікаційне середовище. Нині структурні підрозділи УжНУ, щодалі більше виявляючи зацікавленість в оприлюдненні інформації про свою діяльність, активно співпрацюють з Медіацентром. Його редакційний колектив забезпечує всебічну інформаційну підтримку багатогранного життя колективу вишу у всіх сферах – від науково-дослідницької до відпочинкової, налагодив і підтримує зв'язки з широкою позауніверситетською громадськістю, що особливо важливо в період вступної кампанії.

Оригінальним контентом, активністю в інформаційному просторі краю, професійним стилем колектив МЦ здобув визнання в медіасередовищі всього Закарпаття. Підтвердженням цього є, зокрема, присуджена редакції у травні 2017 року обласна премія в галузі журналістики ім. Василя Гренджі-Донського за добірку нарисових матеріалів та інтерв'ю, об'єднаних назвою «Крайовий універсум. Синергія поколінь».

Паралельно Медіацентр став майданчиком практичного застосування знань і вмінь студентів відділення журналістики, котрі з року в рік проходять на базі підрозділу виробничу практику у веб-редакції; також тут знаходить себе у журналістській професії й молодь немедійних спеціалізацій.

Таким чином, можна стверджувати, що в УжНУ створена практична школа журналістики, у якій доволі потужним стає й напрям документалістики. Так, спільними зусиллями кафедри журналістики та працівників Медіацентру УжНУ вже виготовлено три науково-популярні фільми: «Життя на карті діалекту», присвячений Йосипу Дзенделівському, «Вимір справжності», присвячений Василеві Німчуку, та «Лабіринт Чучки. Життя після життя».

Студенти факультету працюють над реалізацією власних проектів, а їх сила-силенна – відповідно до бажань та уподобань молодих людей. Голова студради Марія Якубишин зауважує: «Час, у якому ми народилися і живемо, багато хто назве складним періодом. Проте це той час, який вимагає від кожного з нас свідомого вибору й відповідальності за свої рішення, потрібної динаміки. Кожен прагне віднайти ту свою точку опори, «обітовану землю», де все буде легко, вільно і по-справжньому. Таким осердям справжності в усьому є філологічний факультет УжНУ. Студенти філфаку – це не просто люди, які здобувають знання, це свідомі, активна, мисляча молодь. Вони не звикли до того, аби дуже довго чекати – вони знають, чого хочуть, і йдуть до цього. Адже володіють найсильнішим інструментом – Словом».

Наталія ТОЛОЧКО,
випускниця 2014 року, викладач кафедри журналістики

ПЕРШІ

*Філологи разом з істориками і біологами
були першими випускниками*

Ужгородського державного університету

5 лютого 1951 року закарпатське радіо присвятило годину ефіру випускникам УжДУ. Радіорепортаж під назвою «Перший випуск Ужгородського державного університету» було підготовлено редакцією громадсько-політичних передач, яка на той час входила до Комітету радіоінформації при виконавчому комітеті Закарпатської обласної ради депутатів трудящих. Текстівку репортажу ми знайшли у Закарпатському обласному державному архіві, у фонді під номером 1238.

Тривала передача з 18.42 до 19.59 і розпочиналася урочистим вступом диктора: «Знаменну і радісну подію в культурному житті відзначають трудящі Закарпаття. Заснований п'ять років тому Ужгородський державний університет підготував першу групу спеціалістів з вищою освітою. Учора в університеті відбулися урочисті збори, присвячені першому випуску. Послухайте радіорепортаж, записаний на випускному вечорі».

Програму продовжують слова кореспондента, який перелічує присутніх на вечорі, зокрема, партійну верхівку, а також зауважує, що урочисті збори відкрив ректор університету Володимир Ткаченко. Після цього професори вишу оголосили результати державних екзаменаційних комісій: щодо історичного факультету доповідав доцент Паскель; стосовно філологічного і біологічного – доценти Антошин і Коліушев відповідно.

І ось настає мить вручення дипломів, яку кореспондент радіо розпочав так: «Настає урочиста мить, про яку віками мріяли трудящі Закарпаття і яка стала прекрасною дійсністю тільки за радянської влади».

Першими в історії УжНУ дипломи з відзнакою отримали Тамара Степанівна Манілівець, Василь Михайлович Маркуш, Андрій Іванович Пушкаш, Анатолій Тимофійович Арсірій, Галина Михайлівна Безбородько, Ольга Федорівна Курило, Іван Ілліч Бубряк, Олена Микитівна Лакіза. Загалом того вечора дипломованими